

Міністерство освіти і науки України
Одеський національний політехнічний університет
Гуманітарний факультет
Кафедра психології та соціальної роботи

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор

 С.А. Нестеренко

31 2020 р.

ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

спеціальність 053 «Психологія»

Освітня програма: «Психологія»

Програма атестаційного екзамену розроблена і забезпечується кафедрою психології та соціальної роботи.

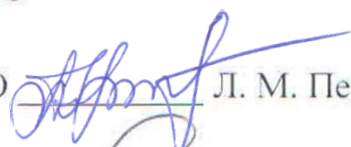
Програма затверджена на засіданні кафедри психології та соціальної роботи від 28 серпня 2020 р., протокол № 1.

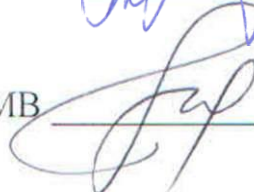
Зав. кафедри, докт. пед.наук, проф. В. В. Корнешук

Програма атестаційного екзамену погоджена:

« 28 » серпня 2020 р. Декан ГФ С. О. Колот

« 28 » 08 2020 р. Голова МК ГФ Г. В. Місюн

« 31 » 08 2020 р. Начальник ЦЗЯВО Л. М. Перпері

« 31 » серпня 2020 р. Начальник НМВ О. С. Савельєва

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Однією з форм атестації здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» згідно Стандарту вищої освіти є екзамен, який передуює захисту кваліфікаційної роботи. Атестація осіб, які здобувають ступінь бакалавра здійснюється ДЕК, до складу якої можуть включатися представники роботодавців. Здобувачі вищої освіти, які не склали атестаційний екзамен, до захисту кваліфікаційної роботи не допускаються.

Атестаційний екзамен за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти має на меті перевірку рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія». Атестаційний екзамен проводиться у письмовій формі і здійснюється при особистій присутності здобувача вищої освіти.

Згідно з Положенням про атестацію осіб, які здобувають ступінь бакалавра та магістра в ОНПУ, здобувачам вищої освіти під час екзамену забороняється обмінюватися інформацією у будь-якій формі або використовувати інші матеріали та засоби. Здобувач вищої освіти має право звернутися до членів ДЕК за роз'ясненнями щодо змісту завдань. Під час складання атестаційного екзамену здобувачам вищої освіти забороняється, без крайньої на то потреби, виходити із приміщення, де проходить екзамен, користування мобільними телефонами тощо. Після закінчення атестаційного екзамену забороняється будь-яке доопрацювання роботи.

Загальна тривалість атестаційного екзамену зі спеціальності 053 «Психологія» становить 2 академічних години.

2. ПЕРЕЛІК ДИСЦИПЛІН, ЯКІ ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН

Назва навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни у годинах та кредитах відповідно до навчального плану 2020 р.	
Загальна психологія	360	12
Вікова психологія	315	10,5
Соціальна психологія	360	12
Основи етнопсихології	135	4,5
Психологія особистості	405	13,5
Психологічна діагностика	135	4,5
Основи консультування	225	7,5
Основи психотерапії	135	4,5
Основи психологічного тренінгу	135	4,5
Патопсихологія	135	4,5

3. ПЕРЕЛІК ТЕМ З ДИСЦИПЛІН, ЯКІ ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН

1. Загальна психологія

- 1.1. Психологія як наука. Об'єкт, предмет та методи психології.
- 1.2. Методи сучасної психології.
- 1.3. Поняття психіки. Розвиток психіки в онтогенезі та філогенезі.
- 1.4. Особливості і форми прояву психіки в поведінці: інстинкти, навички, інтелектуальна поведінка.
- 1.5. Мозок та психіка.
- 1.6. Свідомість людини. Природа людської свідомості та самосвідомості.
- 1.7. Структура психіки: психічні процеси, психічні властивості, психічні якості та психічні стани.
- 1.8. Мотиваційно-потребова сфера особистості. Вітчизняна та закордонна класифікації потреб. Ієрархія потреб за А.Маслоу.
- 1.9. Психологія особистості. Світогляд та установки особистості.
- 1.10. Психологія діяльності. Загальна характеристика діяльності. Структура діяльності.
- 1.11. Відчуття як форма відображення дійсності, їх характеристика.
- 1.12. Сприйняття як психічний пізнавальний процес: закони, види, засоби сприйняття.
- 1.13. Пам'ять як психічний процес.
- 1.14. Увага як особлива форма психічної активності.
- 1.15. Мислення як форма відображення дійсності.
- 1.16. Уява як специфічний психічний процес.
- 1.17. Емоційно-вольова сфера особистості: емоції та почуття.
- 1.18. Воля, її особливості та можливості розвитку.
- 1.19. Темперамент людини: поняття, типи, діагностика.
- 1.20. Характерологічні риси-якості людини. Акцентуації характеру.
- 1.21. Здібності людини.

2. Вікова психологія

- 2.1. Проблема психічного розвитку людини: основні поняття, загальні закономірності.
- 2.2. Основні механізми та закономірності розвитку.
- 2.3. Періодизація вікового розвитку, різні підходи до проблеми. Вікова періодизація за Ж. Піаже, Л.С. Виготським, Е. Еріксоном, З. Фрейдом та ін.
- 2.4. Вікові кризи: загальна характеристика та ознаки.
- 2.5. Психічний розвиток дитини першого року життя.
- 2.6. Особливості розвитку у ранньому дитинстві.
- 2.7. Загальна характеристика дошкільного віку. Проблема готовності дитини до школи.
- 2.8. Загальна характеристика молодшого шкільного віку.
- 2.9. Загальна характеристика підліткового віку. Діагностика акцентуацій характеру у підлітків.
- 2.10. Психологічна характеристика періоду юності.
- 2.11. Загальна характеристика акмеологічного періоду.
- 2.12. Проблеми геронтогенезу.
- 2.13. Принципи гармонійного розвитку дитини.
- 2.14. Розвиток психомоторної сфери психіки в онтогенезі.
- 2.15. Розвиток відчуттів та сприйняття в онтогенезі.
- 2.16. Розвиток пам'яті та уваги в онтогенезі.
- 2.17. Розвиток мислення та мовлення.

3. Соціальна психологія

- 3.1. Періоди становлення соціальної психології як науки.
- 3.2. Місце соціальної психології серед інших наук. Зв'язки соціальної психології з загальною психологією і соціологією.
- 3.3. Особливості визначення та вивчення малих груп.
- 3.4. Визначення поняття «установка». Функції установок.
- 3.5. Перші форми соціально-психологічних теорій.
- 3.6. Явища, що проявляються при взаємодії людини з людиною, людини з групою, масові явища.
- 3.7. Використання соціально-психологічних знань у сфері освіти, масової комунікації, реклами і управління.
- 3.8. Визначення поняття «соціалізація». Стадії процесу соціалізації особистості.
- 3.9. Процес соціалізації в різних інститутах.
- 3.10. Структура атитюди (за Смітом).
- 3.11. Визначення соціальної психіки, її функції.

4. Основи етнопсихології

- 4.1. Предмет, об'єкт, мета та завдання етнопсихології.
- 4.2. Методи вивчення психологічних особливостей етносу.
- 4.3. Етнічна свідомість та самосвідомість.
- 4.4. Етнічна самоідентифікація.
- 4.5. Етнічна культура. Типологія етнічних культур.
- 4.6. Етнічна установка в етнопсихології.
- 4.7. Етнічна символічна соціалізація.
- 4.8. Етнічні стереотипи. Структура етнічного стереотипу.

5. Психологія особистості

- 5.1. Концептуальний каркас теорій особистості.
- 5.2. Характеристика топографічної та структурної моделей особистості.
- 5.3. Механізми психологічного захисту (проекція, заміщення, витіснення, раціоналізація, регресія) та їх характеристика.
- 5.4. Основні архетипи: сутність, функції.
- 5.5. Епігенетична модель розвитку людини. Характеристика понять: «кризи розвитку», «Его-ідентичність».
- 5.6. Індивідуальна теорія особистості: основні концепції та принципи (А. Адлер).
- 5.7. Основні чинники щодо формування комплексу недостатності.
- 5.8. Екзистенціальні дихотомії та екзистенціальні потреби в житті людини (Е. Фромм).
- 5.9. Характеристика Его-станів: модель, функціональний аналіз. Ігри та сценарії.
- 5.10. Типи міжособистісної орієнтації за К. Хорні. Форми прояву міжособистісних орієнтацій індивідів.
- 5.11. Механізм оперативного обумовлення за моделлю Ф. Скіннера.
- 5.12. Модель «тріада взаємного детермінізму» (теорія А. Бандури).
- 5.13. Процес самоактуалізації особистості в теоріях А. Маслоу і К. Роджерса.
- 5.14. Деспозиціональна теорія Г. Олпорта.

6. Психологічна діагностика

- 6.1. Визначення психологічної діагностики як науки та практичної діяльності.
- 6.2. Зв'язок психологічної діагностики з іншими галузями психологічної науки.

- 6.3. Історія психологічної діагностики.
- 6.4. Етика психодіагностичного обстеження.
- 6.5. Визначення діагностичних ситуацій: «ситуація клієнта» та «ситуація експертизи».
- 6.6. Поняття психологічного діагнозу. Види та етапи діагностичних висновків.
- 6.7. Основні вимоги до психодіагностичних методик: надійність, валідність, стандартизованість, дискримінативність.
- 6.8. Процедура розробки психодіагностичної методики.
- 6.9. Психологічна діагностика у масовому дослідженні.
- 6.10. Елементи математичної статистики та їх використання у масовому психодіагностичному обстеженні.

7. Основи консультування

- 7.1. Професійна підготовка психолога – консультанта.
- 7.2. Складові та особливості процесу консультування.
- 7.3. Загальні питання організації роботи психологічної консультації.
- 7.4. Психодіагностичний інструментарій в консультуванні.
- 7.5. Психоаналітичні методи консультування.
- 7.6. Техніки індивідуальної психології.
- 7.7. Техніка сімейного моделювання.
- 7.8. Логотерапія В. Франкла.
- 7.9. Клієнт-центрований підхід К. Роджерса.
- 7.10. Гештальттерапія Ф. Перлза.
- 7.11. Біхевіоральна теорія Б. Скіннера і А.Бандури.

8. Основи психотерапії

- 8.1. Предмет та завдання психотерапії.
- 8.2. Невроз та фрустрація як об'єкти роботи психотерапевта.
- 8.3. Психоаналітичний напрямок класичної психотерапії.
- 8.4. Основні стадії психотерапії по К.Юнгу. Метод спрямованих асоціацій.
- 8.5. Індивідуальна психологія А.Адлера.
- 8.6. Поведінкова психотерапія. Основні принципи біхевіоризму.
- 8.7. Напрямки тілесно орієнтованої терапії.
- 8.8. Гештальттерапія. Основні положення гештальттерапії.
- 8.9. Гуманістична психотерапія. Терапія, яка центрована на клієнті.
- 8.10. Концепція ієрархії фундаментальних потреб.
- 8.11. Основні методи логотерапії.

9. Основи психологічного тренінгу

- 9.1. Мета та завдання групового тренінгу.
- 9.2. Особливості та переваги групової роботи.
- 9.3. Норми та принципи роботи тренінгових груп.
- 9.4. Кількісний та якісний склад тренінгової групи.
- 9.5. Характеристика діяльності та особистості психолога – ведучого тренінгової групи.
- 9.6. Особливості групової динаміки.
- 9.7. Особливості особистісної динаміки.
- 9.8. Основні етапи складання програми групового тренінгу.
- 9.9. Методи проведення групового тренінгу.

10. Патопсихологія

- 10.1. Патологічна продукція відчуття та сприйняття.
- 10.2. Патологічні порушення пам'яті та уваги.
- 10.3. Патологічне порушення мислення.
- 10.4. Патологічні розлади мовлення та спілкування.
- 10.5. Порушення емоційної та мотиваційно-вольової сфери.
- 10.6. Патологічна продукція свідомості.
- 10.7. Порушення розвитку.
- 10.8. Психопатологія залежності.
- 10.9. Клініко-психологічна характеристика психозів.
- 10.10. Клініко-психологічна характеристика невротичних розладів.

4. ОПИС СТРУКТУРИ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

Міністерство освіти і науки України
Одеський національний політехнічний університет
Гуманітарний факультет
Кафедра психології та соціальної роботи

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Спеціальність: 053 Психологія

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИ БІЛЕТ
АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ № _____

1. Теоретична частина (60 балів)

Теоретична частина екзаменаційного білету містить 20 тестових запитань, до кожного з яких запропоновано чотири варіанти відповідей. Здобувач вищої освіти має обрати тільки одну з них, яку вважає правильною, та позначити її в аркуші відповідей. Кожна правильна відповідь оцінюється в 3 бали. Максимальна сума балів за теоретичною частиною – 60.

2. Практична частина (40 балів)

Практична частина екзаменаційного білету містить 2 практичних завдання. Правильне, повне і вичерпне виконання кожного завдання оцінюється в 20 балів. Максимальна сума балів за практичною частиною – 40.

Затверджено на засіданні кафедри психології та соціальної роботи
28 серпня 2020 р., протокол № 1.

Зав. кафедри, докт. пед.наук, проф. _____

В. В. Корнєшук

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

1. Атестаційний екзамен проводиться за білетами у письмовій формі і передбачає відповіді на 20 тестових запитань теоретичної частини і виконання 2-х завдань практичної частини.

2. Якість виконання теоретичної частини визначається правильністю відповіді на тестові запитання білету. Правильна відповідь на кожне тестове запитання оцінюється у 3 бали (разом 60 балів). За неправильні відповіді на тестові запитання бали не нараховуються.

3. За бездоганне виконання кожного завдання практичної частини студент отримує 20 балів. Кожне завдання практичної частини вважається виконаним бездоганно, якщо при його виконанні отримано правильний результат, що викладений послідовно і логічно, побудовані всі необхідні схеми чи моделі. Оцінка за практичне завдання може бути знижена на: 1 бал – за кожен недолік; 2 бали – за кожную негрубу помилку; 3 бали – за кожную грубу помилку. Максимальна сума балів за виконання завдань практичної частини становить 40.

4. Максимальна сума балів за відповіді на всі питання білету дорівнює 100. Якщо сума балів за відповіді на питання білету менша за 60 балів або студент здав чистий аркуш відповідей, – робота не атестується, а екзамен вважається не складеним. Позитивно складене випробування оцінюється за шкалою від 60 до 100 балів.

6. ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ АРКУША ВІДПОВІДЕЙ НА ПИТАННЯ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

Міністерство освіти і науки України
Одеський національний політехнічний університет
Гуманітарний факультет
Кафедра психології та соціальної роботи

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Спеціальність: 053 Психологія

Освітньо-професійна програма: Психологія

Група: _____

Здобувач вищої освіти: _____

ВІДПОВІДІ НА ПИТАННЯ БІЛЕТУ № _____
АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

1. Відповіді на теоретичну частину

Завдання	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				

2. Відповіді на практичну частину

Після закінчення роботи над завданнями екзаменаційного білету атестаційного екзамену здобувач вищої освіти ставить свій підпис, вказує прізвище та ініціали.

На аркушах відповідей ставлять свій підпис Голова ДЕК, члени ДЕК та секретар.